

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	December 2021
Institution	VUC Roskilde
Uddannelse	Hfe
Fag og niveau	Religion B - flex
Lærer(e)	Ulla Vexøe (KUV)
Hold	Zrebe1 2108

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Religionsfagets videnskabelige tilgang: religionsfænomenologi og religionssociologi
Titel 2	Katolsk, ortodoks og protestantisk kristendom
Titel 3	Hovedværkslæsning: <i>Om et kristenmenneskes frihed</i> af Martin Luther
Titel 4	Islam i Danmark
Titel 5	Fundamentalisme - med særligt fokus på begrebsafklaring samt fundamentalisme i islam
Titel 6	Hinduisme
Titel 7	Buddhisme - Buddhas lære og Zen - mødet mellem Østen og Vesten
Titel 8	Projektrapport

Titel 1	Religionsfagets videnskabelige tilgang: religionsfænomenologi og religionssociologi
Indhold	<i>HORISONT - Grundbog i religion</i>, Gyldendal 2014 (Red.) Allan Ahle m.fl. – af kap. 1: • Jørgen Podemann Sørensen: ”Sammenlignende religionshistorie og religionsfænomenologi” (side 18-32) • Peter Lüchau: ”Religionssociologi” (side 33-42) <i>Begrebsnøglen til religion - teori og metode</i>, Systime 2017, Ritualteori - Funktionalistisk og fænomenologisk, s. 110-116 <i>Religion og kultur</i>, E. Andreasen m.fl.: kap. 13, især s. 274 f. - resten af kapitlet = baggrundsstof på C-niveau.
Omfang	Ca. 10% I alt ca. 32 sider
Særlige fokuspunkter	• Have et godt kendskab til religionsfagets videnskabelige tilgange - fx religionsfænomenologi og religionssociologi • Have et godt kendskab til religionsfagets grundlæggende begreber • Kunne redegøre for begrebet sekularisme og forstå det i en historisk sammenhæng • Vise at du kan anvende de forskellige relevante religionsfaglige begreber ud fra korte tekster
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlige afleveringsopgaver

Titel 2	Katolsk, ortodoks og protestantisk kristendom
Indhold	Baggrundsstof svarende til C-niveau som i <i>Religionerne – Tekster og fremstillinger</i>, F. Jacobi og H. Josephsen, 1987, 1. udg., s. 215-224 Om romersk-katolsk og ortodoks kristendom: <i>Kuplen, Muren, Graven</i>, v/ Følner, Lindhardt og Lund, s.169 - 177, 1. spalte Katolsk kristendom: Kildetekster til katolsk kristendom, <i>Kuplen, Muren, Graven</i>, s. 190-194 Ortodoks kristendom: Om specielt Gravkirken i den ortodokse kirke: <i>Kuplen, Muren, Graven</i>, s. 74-76 + kildeteksterne 26 (s. 98-93) + 82 + 83 (s. 195-197)

	Protestantisme: Om Luther og de protestantiske kirker: <i>Kuplen, Muren, Graven</i>: s. 177-180 + kildeteksterne 86 (s. 199 f.) + 89 (s. 201) <u>Kompendium om stat og kirke i Danmark fra reformation til folkekirke - et historisk rids</u> (Dette afsnit er et uddrag fra kapitel 7 i bogen <i>Fundamentalisme i kristendom og islam</i> af H. Følner og B. Lund, Systime 2008) <u>Om adskillelse af kirke og stat i Danmark – debattekster:</u> 1. Lea Norup: "Skal stat og kirke adskilles?" (2007) 2. Per Ramsdahl: "Adskil kirke og stat" (11.10 2009) 3. Poul Joachim Stender: "Adskil ikke kirke og stat" (20.1. 2008) 4. Biskop Erik Norman Svendsen: "Kirke og stat vil blive adskilt" (27.8. 2009)
Omfang	Ca. 15% I alt ca. 60 sider
Særlige fokuspunkter	• Kunne redegøre for centrale træk i katolsk, ortodoks og protestantisk kristendom • Kunne forklare de tre hovedretningers teologiske opfattelser af kirkeinstitution og præsteskab • Kunne redegøre for og diskutere det ortodokse fænomen: "Den Hellige Ilds ceremoni", også kaldet "Lysunderceremonien" • Kunne forklare begreberne "evangelisk-luthersk" og "reformation" • Have et godt kendskab til folkekirken i Danmark - som institution og som kirkeligt fællesskab. • Kunne redegøre for folkekirkens forhold til staten og fremlægge argumenter både for og imod en adskillelse af kirke og stat
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlige afleveringsopgaver

Titel 3	Hovedværkslæsning: <i>Om et kristenmenneskes frihed</i> af Martin Luther
Indhold	Martin Luther: <i>Om et kristenmenneskes frihed</i>, Religionshistoriske hovedværker, Systime 2016 Herunder: • Introduktion til den historiske kontekst, s. 7-20 • Åbent brev til Pave Leo X, s. 21-29 • Om et kristenmenneskes frihed, s. 31-48
Omfang	Ca.15 % I alt ca. 42 sider
Særlige fokuspunkter	• Have kendskab til Luthers samtid • Have kendskab til, hvad der ledte frem til kirkens splittelse • Have kendskab til, hvad der ledte frem til bandlysningen af Luther • Have arbejdet indgående med <i>Åbent brev til Pave Leo X</i> og <i>Om et kristenmenneskes frihed</i> • Kunne redegøre for og forklare betydningen af centrale begreber i Luthers lære
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlig afleveringsopgave

Titel 4	Islam i Danmark
Indhold	Kompendium udarbejdet af lektor Hans Rømeling , KVUC, (2009) på grundlag af oplysninger fra Kate Østergaard: Danske Verdensreligioner – islam og Lene Kühle: ”Moskeer i Danmark – og muslimske bedesteder” (I alt 23 sider) <u>Tekster:</u> • Fra Kate Østergaard: Danske Verdensreligioner – islam, (1. udg. 2006) teksterne 3-7, 9-10, 62-63, 70, 72-74, 76: Kritiske muslimers manifest (3,5 s) • Aminah Tønnsen: Forstå koranen og profetens sædvane (2 s.) • Muslimer i dialog (1 s.) • Interview med Abdul Wahid Pedersen om at være salafi-sufi (0,5 s.) • Hvad er islam? (Det islamiske trossamfund) (1 s.) • Definition af Hizb ut-Tahrir (1,5 s.) • Den islamiske opblomstring (salafi/wahhabisme) (3,5 s.) • Om emnet ’hovedbeklædninger’: • Interview med Aminah Tønnesen om tørklædet (2,5 s.) • Leon Soudari-Hansen: Hijab (2,5 s.) • Tariq Ramadan på teologisk institut (1 s.) • Interview med Ayub om samfund (2,5 s.) • Demokrati (Hizb ut-Tahrir) (1 s.) • Interview med Sherin Khankan om sharia (2 s.) • Præsentation af Demokratiske Muslimer (1 s.)

Omfang	Ca. 15% I alt ca. 47 sider
Særlige fokuspunkter	• Kunne redegøre for hovedtræk i den historiske baggrund for islam i Danmark • Kunne redegøre for hovedtræk i den offentlige debat om islam i Danmark • Kunne redegøre for og diskutere væsentlige træk i muslimske foreningers islamforståelse • Kunne redegøre for og diskutere de to temaer: tørklædedebatten og samfundssynet
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlige afleveringsopgaver

Titel 5	Fundamentalisme - med særligt fokus på begrebsafklaring samt fundamentalisme i islam
Indhold	<i>Fundamentalisme i kristendom og islam – frontkæmpere for Gud: Hanne Følner og Bente Lund, Systime 2008-12</i> • kap.1: "Sekularisering og modernitet, fundamentalismens forudsætning", s. 11-20 • kap.2: "Fundamentalisme - et moderne fænomen", s.21-30 • kap.5: "Fundamentalistisk islam", s.109-154 • Kildetekster: • Tekst nr. 16 A og B: "Diagnosen og Kuren", s.155-157 • Tekst nr. 22: "Det Muslimske Broderskab - en præsentation", s.162-164 • Tekst nr. 25: "Advarsel til USA fra Osama bin Ladin", s.168-169 • Tekst nr. 28 A og B: "Nyfundamentalisme på internettet", s. 172-175
Omfang	Ca. 15% I alt ca. 73 sider
Særlige fokuspunkter	• Kende til og anvende begreberne <i>sekularisering</i> og <i>modernitet</i> • Kunne give en religionsfaglig definition på fænomenet <i>fundamentalisme</i> • Være orienteret om baggrunden for udviklingen af fundamentalisme inden for islam • Kende til væsentlige træk af fundamentalistisk islam
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlige afleveringsopgaver

Titel 6	Hinduisme
Indhold	Finn Jacobi og Hanne Josephsen: <i>Religionerne - Tekster og fremstillinger</i> s. 72-91: "Hinduisme", s. 72-78 (fremstillingsstof) + "Gandhi" (fremstillingsstof og teksterne A, B, D, E og F), s. 78-91 <i>HORISONT - Grundbog i religion</i>, Gyldendal 2014, kapitlet "Hinduisme" (s. 202-224) <u>Kompendium med kildetekster: "Hinduisme - grundlæggende forestillinger"</u> Fra: <i>Hinduismen</i> af Allan Poulsen, Systime 2012: 1. Maitrayaniya-Upanishad I,3-4: Krop og forgængelighed 2. Maitrayaniya-Upanishad IV,2: Karma 3. Brihadaranyaka-Upanishad II,8, 8-10: Atman 4. Brihadaranyaka-Upanishad VI,4: Karma, samsara, moksha 5. Vishwanathan: Reinkarnation forklaret for børn Kompendium med baggrundsmateriale og kildetekster: "Hinduismen i Indien i dag og hindu-nationalismen" Fra: <i>Hinduismen</i> af Allan Poulsen, Systime 2012 • Baggrundsmateriale s.109-114 • Kildetekster: 1. Pattanaik: "Ram" (2008)(s. 142-144) 2. Savarkar: "Hindutva" (1923)(s. 180-181) 3. Tharoor: "Hinduisme og hindutva" (2007)(s. 184-185) Puja-video (i hjemmet): How to Have a Puja at Home (ca. 3 sider.) Puja-video for en ny bil: My second new car- car puja (ca. 3 sider)
Omfang	Ca 15% I alt ca. 61 sider
Særlige fokuspunkter	• Have en grundlæggende forståelse af hinduismens særtræk • Kende til kastesystemets opbygning og betydning før og nu • Have en grundlæggende forståelse af hinduismens særtræk • Kende til kastesystemets opbygning og betydning før og nu • Kunne give en religionsfaglig forklaring på fænomenerne: samsara og moksha, karma og atman (atma) • Have læst uddrag fra kilder til klassisk hinduisme og sat dig ind i kildernes betydning, både religionsfagligt som religiøst og kulturelt

	• Være orienteret om baggrunden for udviklingen af hinduismen i Indien, herunder redegøre religionssociologisk for begrebet "hindutva" • Kende til væsentlige træk fra eposet Ramayana som bruges af nutidens politikere (Modi og BJP)
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlige afleveringsopgaver

Titel 7	Buddhisme - Buddhas lære og Zen - mødet mellem Østen og Vesten
Indhold	<i>Religionerne - Tekster og fremstillinger</i>, Jacobi og Josephsen: • "Buddhisme", s. 120-127 • Zenbuddhisme, kildetekster; s. 141-154 • Buddhas Dharma, kildetekster, s. 159-168 Niels Anders Nielsen: "Buddhismens udvikling, praksis og forestillinger" (i <i>Grundbog til Religion C</i>, 2012): • "Religiøs praksis i buddhismen" (s. 150-155) • "Den klassiske buddhisme", (s. 156-157) • "Livshjulet" (billede + tekst s. 158-160) • "Mahayanabuddhismen", (s. 160-162) • "Buddhisme i Japan", s. 164-167 Kildetekster (kompendier) Mahayana-buddhisme, teksterne 19 & 20; 24 i <i>Mennesket og magterne - En tekstsamling til religion</i>, Gyldendal 1992 (klassiske tekster) • 19. "Bodhisatvaer og disciple" (1 s.) • 20. "Intet væsen" (1 s.) • 24. "Buddhanaturen i alle væsener" (1 s.) • 30: Jørn Borup: "Optagelse i et zen-kloster" (fra: Anders Nielsen: <i>Buddhisme</i>, s.144-145) • Tekst 41 "Lykke og begær i forhold til godt og ondt" af Buddhadasa Bhikkhu, fra: Charlotte Bie & Merete Munk: <i>Buddhismen - Klassiske og nutidige kilder</i>, Pantheon, 2007 (5 s.) Artiklen "Moderne buddhisme" af Jørn Borup (<i>Religion</i> nr. 1, 2012) (6 s.)
Omfang	Ca. 15% I alt ca. 60 sider

Særlige fokuspunkter	• Kunne redegøre for hovedtræk i Buddhas lære og være fortrolig med de centrale begreber • Kunne redegøre for og diskutere væsentlige træk i hovedretningerne i buddhismen • Kunne redegøre for og diskutere zen-buddhismen og moderne buddhisme i Vesten • Kunne redegøre for og diskutere ligheder og forskelle mellem buddhisme og kristendom
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlige afleveringsopgaver

Titel 8	Projektrapport
Indhold	Projektrapporten - teori og praksis. fra: Dorte T. Motzfeldt: <i>Religion. Teorifænomenologi-metode. Grundbog til religion</i> . Systime 2012, side 157-162
Omfang	Ca. 10% - (5 sider)
Særlige fokuspunkter	Selvstændigt at kunne bearbejde et selvvalgt emne og formidle dette i et skriftligt produkt.
Væsentligste arbejdsformer	Skriftlig projektrapport

Ifl. pensumkrav skal der normalt opgives i alt – 250-350 sider.

Pensum er nu i alt ca. 380 sider.

Der stilles derfor ikke eksamensspørgsmål i nedenstående emne:

- Hovedværkslæsning: *Om et kristenmenneskes frihed* af Martin Luther

Omfanget af pensum er ekskl. ovennævnte delemne ca.340 sider.

Ulla Vexøe november 2021